

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
інститут економіки та менеджменту

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-23 09:48:08.702

06-10-139S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Історична проблематика в сучасних медіа		Historical issues in modern media	
Шифр за ОП	BB1	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Журналістика	06	Field of Knowledge Journalism	
Спеціальність Журналістика	061	Field of Study Journalism	
Освітня програма: Журналістика		Degree Programme: Journalism	

Силабус навчальної дисципліни «Історична проблематика в сучасних медіа» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика». 061 Спеціальність «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2023. 10 с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/22060>

Розробник силабусу:

Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, *кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та українознавства.*

Силабус схвалений на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 07 від “09 ” грудня 2022 року

Завідувач кафедри:

Малевиц Леся Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми
Миколайович,

Супрун Володимир
доктор філологічних наук, професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 05 від “21” лютого 2023 року

Голова науково-методичної ради
Едуардівна,
з якості ННІЕМ: .

Ковшун Наталія
доктор економічних наук, професор.

©Клинова-Дацюк Г.Д. 2023

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Журналістика</i>
Спеціальність	<i>061 Журналістика</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 рік, 3 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20 години</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин</i>

Самостійна робота:	80 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Лектор	 <p>Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та українознавства</p>
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Клинова-Дацюк_Галина_Дмитрівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-7144-3074
Як комунікувати	h.d.klynova-datsiuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Під час вивчення навчальної дисципліни «Історична проблематика в сучасних медіа» студенти оволодіють комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для успішної фахової діяльності при висвітленні найважливіших суспільно-значущих подій і проблем історичного минулого та сьогодення українського народу, навчатися встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у виникненні, розвитку й перебігові певних подій, процесів та явищ в царині суспільно-політичного та соціального-економічного життя країни.

Мета вивчення дисципліни – дати загальні теоретичні знання про особливості висвітлення найважливіших суспільно-значущих проблем історичного минулого українського народу сучасними медіа, показати вплив таких матеріалів на формування національної свідомості суспільства.

Основні цілі:

- ознайомити з провідними українськими медіаресурсами з історичної та суспільно-політичної проблематики;
- охарактеризувати історичні джерела інформації та методику їх використання у журналістських матеріалах;
- ознайомити з ключовими актуальними історичними проблемами;
- проаналізувати висвітлення сучасними медіа важливих суспільно-значущих подій історичного минуло українського народу: державницької традиції, злочинів тоталітарних режимів, національно-визвольного руху, революційних подій ХХ-ХХІ ст. в Україні тощо;
- розкрити політику національної пам'яті України, Росії та європейських країн щодо подій Другої світової війни;
- ознайомити з основними напрямками гендерної історії у сучасних медіа;

- проаналізувати основні аспекти висвітлення українсько-російської війни 2014-2022 рр.
- показати вплив журналістських матеріалів з історичної проблематики на свідомість суспільства;
- вивчити специфіку висвітлення історичної проблематики сучасним медіа.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4976>

Компетентності

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання (РН)

ПРН 08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Сучасні українські медіаресурси з історичної проблематики

Тема 1. Історична проблематика як особлива сфера медіадіяльності

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Предмет, основні завдання, структура освітньої компоненти. Загальна характеристика медіаресурсів – «День», «Дзеркало тижня», «Історична правда», «Українська правда», «Likbez: історичний фронт», «Урядовий кур'єр», «Український інтерес», «Радіо Свобода», «Універсум», «Свобода», «Машина часу» та ін. Історична термінологія. Література до курсу.

Тема 2. Історичні джерела інформації та методика їх використання у журналістських матеріалах

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Джерела інформації для історичних матеріалів у ЗМІ. Інформаційні, статистичні, документальні, офіційні, речові, наративні джерела. Документальні фільми як джерело до вивчення історичної проблематики. Методика роботи з джерелами. Фальсифікація історичних фактів у медіа. Особливості та методи виявлення фейкової інформації.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми української історії у висвітленні сучасних медіа

Тема 3. Українська державницька традиція на сторінках сучасних медіа

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Походження українського народу. Міф про «братні народи».
Історичні етапи української державності у висвітленні сучасних медіа.
Викривлення історії України російською пропагандою. Привласнення Росією назви "Русь".

Тема 4. Особливості висвітлення злочинів тоталітарних режимів в Україні сучасними медіа

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Голодомори 1921-1923 рр., 1932-1933 рр., 1946-1947 рр. у висвітленні сучасних медіа. Визнання голодомору 1932-1933 рр. актом геноциду. Заперечення Росією факту голодомору. Особливості розриття сталінських репресій та злочинів тоталітарного режиму в медіа. Україна в часи Голокосту.

Тема 5. Події Другої світової війни, політика пам'яті і примирення у сучасних медіа

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Дві концепції пам'яті (європейська і російська), їх функціональна відмінність: «Ніколи знову» і «Можем повторити». Політизація історичної пам'яті про події Другої світової війни. Пам'ять про Другу світову війну як інструмент російської пропаганди.

Катинський розстріл 1940 р., Волинська трагедія 1943 р., діяльність ОУН-УПА у роки війни у висвітленні сучасних медіа. Внесок українців у розгром нацистської Німеччини.

Тема 6. Жіноча історія ХХ-ХХІ ст. на сторінках сучасних медіа

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Актуальні проблеми гендерної історії у сучасних медіа. Життя і діяльність відомих українок на сторінках сучасних медіа. Висвітлення участі українок у війнах та революціях ХХ ст. Роль жінок у російсько-українській війні (2014-2022 рр.): особливості висвітлення.

Змістовий модуль 3. Особливості висвітлення історичних подій доби незалежності України сучасними медіа

Тема 7. Революційні події в Україні (1990-2014 рр.): особливості їх висвітлення

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Революція на граніті 1990 р. та Помаранчева революція 2004 р. у медіа. «Україна без Кучми» 2000-2001 рр. Особливості висвітлення подій Євромайдану та Революції Гідності 2013-2014 рр. Небесна сотня.

Тема 8. Особливості висвітлення збройної агресії Росії проти України (2014-2021 рр.) у медіа

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Висвітлення окупації та анексії Криму. Особливості розкриття військових подій 2014-2021 рр., зокрема бої за Ілловайськ, Дебальцеве, Донецький аеропорт та ін. Оцінка мінських домовленостей. Збройна агресія Росії проти України в російських медіа.

Тема 9. Події російсько-української війни (2022-2023 рр.) у медіа

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Вивітлення повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Розриття віськових злочинів Росії в Бучі, Бородянці, Гостомелі, Маріуполі, Ізюмі, Херсоні та ін. Роль журналістів у документуванні військових подій. Харківська й Херсонська наступальні операції у медіа.

Тема 10. Регіональна історія на сторінках медіа

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Актуальні проблеми історичного минулого Рівненщини. Визначні історичні події регіону на сторінках медіа. Особливості висвітлення питання збереження історико-культурної спадщини краю.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати, співбесіди; прес-конференції; круглі столи; технології викладання: аналіз проблемних питань, обговорення, презентації, міні-лекції та інші.

Порядок та критерії оцінювання

На семінарських заняттях контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі.

За роботу на семінарських заняттях можна набрати 40 б. (10 x 4 = 40 б.).

ІНДЗ (підготовка самостійно відеоматеріалу) – 20 б.

Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою захисту відеоматеріалу за обраною темою. Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

Засвоєння матеріалу 3 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань. Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів: МК1 (**20 балів**) та МК2 (**20 балів**). Всього – 40б.

Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий залік у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються.

Модульний та підсумковий контроль знань проводиться в системі Moodle. Бали за перший рівень – 12, другий – 6, третій – 2.

Всього 20 балів.

З навчальної дисципліни також передбачено отримання додаткових балів:

1. Участь з доповіддю за тематикою навчальної дисципліни на конференції – до 10 балів.

2. Написання статті в збірник наукових праць – до 10 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Базова література

1. Борисова О., Климов А. Історія української державності у 2 томах. Київ, 2018.
2. Гриценко О. Суспільство. Держава. Інформація. К.: Інститут журналістики, 2001.
3. Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст. За ред. С. Віднянського. Київ, 2020.

Допоміжна

4. Величко З. Історія як політичний аргумент: особливості висвітлення теми голодомору в сучасних ЗМІ. *Перспективи і тенденції розвитку ЗМІ в Україні та світі*. Львів, 2021.
5. Головка О. Русь і Польща в міжнародному житті Європи (X-I половина XIII ст.). Київ, 2021.
6. Гуржій О. Західна Європа та Гетьманщина в середині XVII-XVIII ст.: закономірності, специфіка. Київ, 2021.
7. День української державності. *Голос України*. 25 липня 2022 р.
8. Двадцять років «касетному скандалу»: спочатку на Майдан вийшло 50 людей, невдовзі – 20 тисяч. *Радіо Свобода*. 29 листопада 2020 р.
9. 9 травня: яким є День перемоги в історичній пам'яті українців. *Українське радіо*. 7.05.22р.
10. Голодомор-геноцид: Україна пам'ятає. Чи визнає більшість світу? *Радіо свобода*. 24 листопада 2021 р.
11. Голодомор в Україні: що маємо про нього пам'ятати. *BBC News Україна*. 25 листопада 2021 р.
12. Голокост і його вплив на сучасний світ та Україну. *Історична правда*. 7 жовтня 2022р.
13. Захаров Є. Засудження злочинів комуністичного режиму СРСР. Харків, 2013.
14. Івшина Л. Дві Русі. Київ, 2015.
15. Івшина Л. Україна Incognita. Київ, 2020.
16. Катинська справа. *Історична правда*. 10 квітня 2020р.
17. Кісь О. Жінка в традиційній українській культурі другої половини XIX-XX століття. Львів, 2008.
18. Кісь О. Українки в ГУЛАГу: вижити означає перемогти«. Львів, 2017.
19. Кісь О. Українські жінки у горнилі модернізації. Львів, 2017.
20. Михайлин І. Основи журналістики. Київ, 2011.
21. Козлова Д. Про Другу світову війну та подолання минулого : пам'ятання і забуття. *Україна модерна*. 2021.
22. Мітинг 26 лютого 2014 року. Крим. Як це було (фотогалерея). *Радіо Свобода*. 26 лютого 2021 р.
23. На руїнах Храму Перемоги. *Історична правда*. 11 жовтня 2022 р.
24. Наймарк Н. Геноциди Сталіна. Київ, 2011.
25. Островський І., Черненко С. Великий злам. Хроніка «революції на граніті» 2-17 жовтня 1990 року. Київ, 2000.
26. Патриляк І. Перемога або смерть. Український визвольний рух у 1939-1960 рр. Львів, 2012.
27. Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції 25 жовтня 2019 р. Київ, 2019.
28. Революція на граніті 1990 року. 40 архівних фото. *Радіо Свобода*. 2 жовтня 2020 р.
29. Революція на граніті: нас можна назвати циніками, які готові загинути за ідею. *Історична правда*. 2 жовтня 2022 р.
30. Стаценко Д. Слово і назва «Україна»: історіографія питання. *Історична правда*. 17.01.2023.
31. Сепаратизм в Україні: історія хвороби. *Радіо Свобода*. 16 червня 2014 р.

32. Чекаленко Л.Д. Публічна історія: виклики XXI століття: монографія. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2021.
33. Чухліб Т. Гетьмани України: військо, політика, держава. Київ, 2021.
34. Україна – ЄС: шлях до політичної асоціації. Київ, 2021.

Інтернет-ресурси

1. Українське онлайнве суспільно-історичне видання «Історична правда» <https://www.istpravda.com.ua>
2. Українське суспільно-політичне інтернет ЗМІ «Українська правда» (<https://www.pravda.com.ua/>)
3. Український онлайн ресурс «Гендер в деталях» (<https://genderindetail.org.ua/>)
4. Український інтерес (<https://uain.press/>)
5. Газета «День» (<https://day.kyiv.ua/>)
6. Газета «Дзеркало тижня» (<https://zn.ua>)
7. Газета «Свобода» (<https://svoboda-news.com/svwp/>)
8. Газета «Урядовий кур'єр» (<https://ukurier.gov.ua/uk/>)
9. Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/>)
10. Проєкт «ЛІКБЕЗ: Історичний фронт» (<https://likbez.org.ua/ua/>)
11. Проєкт «Машина часу»
<https://www.youtube.com/playlist?list=PL5eQ15vxDEVxveeAXvZFvX1CFww549I57>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи найновіші наукові дослідження з проблем української державності та культури. При викладанні цієї дисципліни враховано вимоги Закону України «Про вищу освіту», нормативні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

Лектор

*Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна,
канд. іст. наук, доцент*

Автор
Доцент КЖУ

Галина КЛИНОВА-ДАЦЮК

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №177 від 2023-02-23 09:48:08.702
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000003947CE001A498F03
Дійсний з 05.08.2022 15:21 до 05.08.2023 23:59

